

ΣΤΕ 1983/2017 [Νόμιμη αδειοδότηση ΑΣΠΗΕ για Τροιζηνία]

Περίληψη

-Οι εκτάσεις δασικού χαρακτήρα στις οποίες θα εγκατασταθεί το επίδικο αιολικό πάρκο είναι χέρσες και άγονες, με περιορισμένη θαμνώδη βλάστηση, και χρησιμοποιούνται κυρίως ως βοσκότοποι. Με την απόφαση του ΓΓΠ Αττικής εγκρίθηκαν επεμβάσεις δε συγκεκριμένες θέσεις της ευρύτερης εκτάσεως εμβαδού 106.504,00 τμ, και ειδικότερα επέμβαση σε επιφάνεια σχολικού εμβαδού 4.776,00 τμ για τις α/γ, σε επιφάνεια εμβαδού 4.000,00 τμ για το κτήριο ελέγχου, το οποίο όμως, κατά τον ρητό σχετικό όρο, θα καταλαμβάνει μόνο 500,00 τμ περίπου, και σε επιφάνεια εμβαδού 11.760,00 τμ χιαστήν εσωτερική οδοποιΐα, χωρίς, μάλιστα, να προβλέπεται κοπή δένδρων. Με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, του ΓΓΠ επιβλήθηκαν οι προαναφερθέντες όροι που αντιμετωπίζουν τον τρόπο διαχείρισεως των προϊόντων των εκσκαφών, τη διάβρωση του εδάφους και την οπτική υποβάθμιση του τοπίου, τις επιφυλάξεις, δηλαδή, που εκφράστηκαν στις εισηγήσεις του Δασαρχείου Πόρου και της Διεύθυνσης Δασών Πειραιά. Υπό τα δεδομένα αυτά, η κρίση των αρμοδίων οργάνων της Διοικήσεως, ότι η περιορισμένη θυσία της δασικής βλαστήσεως, που δεν συνιστά, άλλωστε, επέμβαση σε δάσος, είναι αναγκαία για την ικανοποίηση νόμιμου σκοπού, παρίσταται επαρκώς αιτιολογημένη Είναι, συνεπώς, απορριπτέος, ως αβάσιμος, ο ανωτέρω προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως.

-Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι το ένδικο αιολικό πάρκο βρίσκεται εκτός των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της περιοχής και ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού έθεσαν για την πραγματοποίησή του συγκεκριμένους όρους, οι οποίοι, κατά την ουσιαστική τους κρίση, διασφαλίζουν την κατασκευή και λειτουργία του έργου χωρίς να προκληθεί άμεση ή έμμεση βλάβη στα προστατευόμενα στοιχεία του πολιτιστικού περιβάλλοντος. Περαιτέρω, στην ίδια την προσβαλλόμενη πράξη ΕΠΟ τέθηκε όρος, σύμφωνα με τον οποίο πρέπει να ειδοποιηθεί εγγράφως η αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία πριν από την έναρξη κατασκευής του έργου, ώστε με ειδικευμένο υπάλληλο να επιβλέψει τις εργασίες, οι οποίες σε περίπτωση εντοπισμού αρχαιοτήτων θα διακόπτονται προκειμένου να ακολουθήσει συστηματική ανασκαφική έρευνα. Επομένως, υπό τα δεδομένα αυτά, ο προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως περί παραβάσεως του ν. 3028/2002, του ν. 1650/1986 και του άρθρου 24 του Συντάγματος είναι απορριπτέος.

-Το επίδικο αιολικό πάρκο δεν χωροθετείται εντός ΖΕΠ ή εντός ΣΠΠ. Κατά συνέπεια, δεν ήταν αναγκαία εν προκειμένω η σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης. Εξ άλλου, σύμφωνα με την ΜΠΕ, η περιοχή του αιολικού πάρκου δεν αποτελεί σημαντικό μεταναστευτικό διάδρομο των πτηνών, λόγω δε των χαρακτηριστικών της

(περιορισμένη βλάστηση, απουσία καταφυγίων και υδατοσυλλογών), δεν αποτελεί ιδιαίτερος κατάλληλο ενδιαίτημα για την ορνιθοπανίδα, που περιλαμβάνει τα συνήθη είδη και κανένα προστατευόμενο οικοσύστημα ή οικοσύστημα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Περαιτέρω, τόσο στην αρχική μελέτη όσο και στην περιβαλλοντική έκθεση παρατίθενται στοιχεία από τη διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με τη συμπεριφορά πτήσεως των πουλιών και τις δυνατότητες αποφυγής των ανεμογεννητριών, αντιμετωπίζονται τα ζητήματα των επιπτώσεων του έργου στην ορνιθοπανίδα της περιοχής και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα προστασίας, τα οποία αποτέλεσαν περιβαλλοντικούς όρους της προσβαλλομένης. Υπό τα δεδομένα αυτά, και εφόσον η ορθότητα ή η πληρότητα της εγκεκριμένης μελέτης δεν αμφισβητείται κατά τρόπο συγκεκριμένο από τους αιτούντες, αλλά αορίστως προβάλλεται η ύπαρξη σπάνιων προστατευόμενων ειδών στην περιοχή, οι ανωτέρω προβαλλόμενοι λόγοι ακυρώσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Περαιτέρω, αορίστως γίνεται επίκληση των «πρόσφατων πυρκαγιών του έτους 2007 στην Πελοπόννησο και του προηγούμενου έτους στον Νομό Αττικής» ως γεγονότων που καθιστούσαν αναγκαία την επικαιροποίηση της ΜΠΕ πριν από την έκδοση της αδείας εγκαταστάσεως, εφόσον, πάντως, ούτε προβάλλεται ούτε αποδεικνύεται ότι οι εν λόγω πυρκαγιές είχαν επιπτώσεις στην περιοχή του επίδικου έργου. Τέλος, οι ισχυρισμοί με τους οποίους αμφισβητούνται οι ακυρωτικώς ανέλεγκτες τεχνικές κρίσεις της Διοικήσεως είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι.

-Εφόσον το επίδικο αιολικό πάρκο χωροθετήθηκε σε ζώνη στην οπού, σύμφωνα με σχετική μελέτη του ΟΡΣΑ, επιτρέπεται η εγκατάσταση τέτοιων έργων και δεν προκύπτει ότι είχαν προηγουμένως αδειοδοτηθεί στην ίδια περιοχή άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις, ώστε να τίθεται ζήτημα υπερβάσεως της φέρουσας ικανότητάς της, ο προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως, καθ' ο μέρος πλήττει τη νομιμότητα των αρχικώς προσβαλλομένων πράξεων, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Ο ίδιος λόγος καθ' ο μέρος στρέφεται κατά των μεταγενεστέρων πράξεων, που θεωρούνται ως συμπροσβαλλόμενες, εφόσον, πάντως, κατά τον χρόνο εκδόσεώς τους είχε ήδη εγκριθεί το Ειδικό Πλαίσιο, με το οποίο τέθηκαν οι βασικές κατευθύνσεις και οι γενικοί κανόνες για τη χωροθέτηση ΑΠΕ στο σύνολο του εθνικού χώρου.

-Ο επίδικος αιολικός σταθμός «βρίσκεται εντός Περιοχής Αιολικής Καταλληλότητας Των Δημοτικών Ενοτήτων Τροιζήνος, Πόρου και Ερμιόνης των Δήμων Τροιζηνίας, Πόρους και Ερμιονίδας», σύμφωνα δε «με τα διαθέσιμα στην ΡΑΕ στοιχεία ... δεν υφίσταται υπέρβαση της μέγιστης πυκνότητας αιολικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΕΠΧΣ ΑΠΕ και στον Κανονισμό Αδειών Παραγωγής ΑΠΕ». Επομένως, ο προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως ότι το έργο μη νομίμως χωροθετείται σε περιοχή του Νομού Αττικής η οποία δεν περιλαμβάνεται στις περιοριστικώς αναφερόμενες στο άρθρο 9 του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος.

-Από το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος, με το οποίο θεσπίζεται υποχρέωση του

Κράτους για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 1469/1950 (Α' 169), του κ.ν. 5351/1932 (π.δ. της 9-24.8.1932, Α' 275) και του άρθρου 1 του π.δ. 161/1984 (Α' 54), συνάγεται ότι ο κατά τις διατάξεις αυτές χαρακτηρισμός περιοχής ως τόπου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους έχει ως συνέπεια το μη επιτρεπτό της αλλοίωσης των μορφολογικών, αισθητικών και λοιπών στοιχείων της περιοχής, τα οποία υπαγόρευσαν τον χαρακτηρισμό αυτό. Ειδικότερα, εάν μεν ο χαρακτηρισμός αφορά περιορισμένη κατ' έκταση περιοχή, δεν είναι, κατ' αρχήν, επιτρεπτή καμιά επέμβαση, οικιστική και αναπτυξιακή, που θα έχει ως αποτέλεσμα την μεταβολή των χαρακτηριστικών της περιοχής και την αλλοίωση του φυσικού της κάλλους. Εάν δε ο χαρακτηρισμός αφορά εκτεταμένη περιοχή, με την επιφύλαξη τυχόν θεσπίσεως ειδικότερων όρων για την αποτελεσματικότερη προστασία της, είναι επιτρεπτή μόνον ήπια ανάπτυξη, περιλαμβάνουσα δραστηριότητες τέτοιους είδους και τέτοιας εντάσεως που δεν θα αλλοιώνουν τη φυσιογνωμία και τα στοιχεία της περιοχής, εν όψει των οποίων η Διοίκηση οδηγήθηκε στον κατά τα ανωτέρω χαρακτηρισμό της ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η εκτέλεση έργου και γενικώς η άσκηση παραγωγικής δραστηριότητας είναι επιτρεπτή υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη κατά περίπτωση δραστηριότητα, ως εκ της εκτάσεώς της, του αντικειμένου της, του τρόπου εγκαταστάσεως και λειτουργίας της, καθώς και των επιπτώσεών της στο περιβάλλον, εναρμονίζεται, ως έχει ή υπό τους ενδεχομένως επιβαλλόμενους όρους και περιορισμούς, προς την περιοχή εντός της οποίας πρόκειται να λειτουργήσει και προς την απαίτηση διατηρήσεως του φυσικού της κάλλους, κατά την περί τούτου ειδικώς αιτιολογημένη κρίση του αρμοδίου διοικητικού οργάνου, η οποία οφείλει να αναφέρεται σε συγκεκριμένα στοιχεία και να προβαίνει σε ρητή εκτίμηση και αξιολόγηση αυτών, πριν καταλήξει στην κρίση ότι η εγκατάσταση της συγκεκριμένης δραστηριότητας εντός της περιοχής που έχει χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους δεν επιδρά δυσμενώς στο προστατευτέο περιβάλλον.

-Στις περιοχές οι οποίες είχαν χαρακτηριστεί ως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους προ της ισχύος του ν. 1650/1986 και δεν εντάχθηκαν μεταγενεστέρως σε μια από τις κατηγορίες του άρθρου 19 του νόμου αυτού, κατ' αρχήν, δεν αποκλείεται η εγκατάσταση αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η προστασία δε των περιοχών αυτών διασφαλίζεται με τις γενικές διατάξεις του ΕΧΠ, που όπως προαναφέρθηκε, λαμβάνουν πρόνοια για την αρμονική ένταξη των εγκαταστάσεων αιολικής ενέργειας στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και στο τοπίο. Το συμβατό ή μη της εγκαταστάσεως α/γ σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους εξετάζεται, επομένως, κατά περίπτωση, επιτρέπεται δε η εγκατάσταση εφόσον στην οικεία μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιέχονται οι αναγκαίες εκτιμήσεις ως προς τις επιπτώσεις στην περιοχή και προτείνονται μέτρα για την αντιμετώπισή τους κατά τρόπο αποτελεσματικό ώστε, κατά ειδικώς αιτιολογημένη κρίση, οι αιολικοί σταθμοί να εντάσσονται αρμονικά στο τοπίο, να μην προκαλείται οπτική υποβάθμιση της περιοχής και να διαφυλάσσεται το αισθητικό της κάλλος.

-Ο ν. 2941/2001, κατ' επίκληση του οποίου εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες με το αρχικό δικόγραφο πράξεις, δεν απαγορεύει άνευ ετέρου την χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ εντός των τοπίων ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, το δε Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, το οποίο ίσχυε κατά την έκδοση των μεταγενέστερων πράξεων που συμπροσβάλλονται, δεν περιλαμβάνει στις «περιοχές αποκλεισμού και [τις] ζώνες ασυμβατότητας» του άρθρου 6 αυτού τις περιοχές που έχουν χαρακτηρισθεί, κατά τις διατάξεις του ν. 1469/1950, σε συνδυασμό με το άρθρο 52 του ν. 5352/1932, ως ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους και δεν έχουν χαρακτηρισθεί και ως περιοχές προστασίας της φύσης κατά τις διατάξεις του ν. 1650/1986. Εξ άλλου, κατά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων η Διοίκηση έλαβε υπόψη και συνεκτίμησε τον χαρακτήρα της περιοχής ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και, ενόψει σχετικών επιφυλάξεων που εξέφρασαν οι κατά τόπον αρμόδιες δασικές υπηρεσίες, διατυπώθηκαν στις προσβαλλόμενες πράξεις ειδικοί όροι και περιορισμοί προς αντιμετώπιση τυχόν αρνητικών' επιπτώσεων στο τοπίο από την εγκατάσταση των α/γ. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, ο λόγος ακυρώσεως, σύμφωνα με τον οποίο μη νομίμως επετράπη με τις προσβαλλόμενες πράξεις η εγκατάσταση του αιολικού σταθμού εντός περιοχής που προστατεύεται λόγω του ιδιαιτέρου φυσικού της κάλλους, είναι, όπως διατυπώνεται, απορριπτέος ως αβάσιμος.

Πρόεδρος: Αγγ. Θεοφιλοπούλου

Εισηγητής: Ολ. Παπαδοπούλου

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή της από το Δικαστήριο.